

De heer Jan VERHOEYE
Voorzitter van de Commissie voor boekhoudkundige
normen (CBN)
City Atrium
Vooruitgangstraat 50 - 8ste verdieping
1210 BRUSSEL

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referte
FM/CDH/RF

Uw referte

Datum
9/05/2022

Geachte heer Voorzitter,

Betreft: Ontwerpadvies "De vermogensmutatiemethode"

Op vraag van de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) heeft de Commissie voor boekhoudkundige aangelegenheden uw ontwerpadvies "De vermogensmutatiemethode" nader bekeken.

Hieronder vindt u de opmerkingen die het IBR onder uw aandacht wenst te brengen.

De bewoordingen in het Nederlands en het Frans van randnummer 11 zijn niet identiek, met name de in de volgende tekst gemarkeerde termen:

In het Nederlands: "11. De Commissie wenst te benadrukken dat de toepassing van de vermogensmutatiemethode geen aanleiding geeft tot een vrijstelling van subconsolidatie. Anders gezegd, is de opname van een vennootschap via de vermogensmutatiemethode geen reden voor een vennootschap om te kunnen genieten van de vrijstelling van subconsolidatie."

In het Frans: « 11. La Commission tient à préciser que le choix de l'application de la méthode de mise en équivalence ne donne lieu à aucune exemption de sous-consolidation. En d'autres termes, l'inclusion d'une société via la méthode de mise en équivalence n'octroie aucune exemption à un groupe, qui reste donc toujours obligé de consolider. »

Bovendien zijn de leden van de Commissie voor boekhoudkundige aangelegenheden van mening dat moet worden toegelicht waarom in het randnummer sprake is van subconsolidatie. Dit lijkt niet duidelijk zonder de juiste context.

Randnummer 14 vermeldt dat de vermogensmutatie een bijzondere waarderingsmethode is die tot doel heeft een actuele, economische waarde te geven aan de deelneming binnen de geconsolideerde jaarrekening. De leden van de Commissie zijn van mening dat de verwijzing naar de actuele, economische waarde niet passend is en dat de volgende zinsnede zou moeten worden geschrapt: “[...] die tot doel heeft een actuele, economische waarde te geven aan de deelneming binnen de geconsolideerde jaarrekening.” De vermogensmutatiemethode leidt inderdaad niet noodzakelijk tot de huidige economische waarde van een deelneming in een onderneming.

Met betrekking tot randnummer 21, voorbeeld A, kan het consolidatieverschil niet worden berekend op basis van de gegevens op 31 december 20X1 indien de vennootschap aandelen koopt op 1 januari 20X1. De in voetnoot 28 uiteengezette vereenvoudiging wordt onrealistisch geacht en geeft niet weer hoe in de praktijk te werk moet worden gegaan. De leden van de Commissie zijn van mening dat het voorbeeld zou moeten worden gewijzigd om de lezer niet te misleiden of aan te zetten tot slechte praktijken. Het consolidatieverschil wordt immers berekend op de datum van verwerving en had moeten worden berekend op basis van de balans van Y op 31/12/20X0. Vanuit didactisch oogpunt bevelen de leden van de Commissie bovendien aan om de gevolgen van de verkoop van een deelneming in een verbonden onderneming toe te lichten nadat in de geconsolideerde jaarrekening reeds een resultaat werd opgenomen; bijvoorbeeld de verkoop van vennootschap Y in 20X3 nadat in 20X2 een resultaat van 1500 werd gerealiseerd door vennootschap Y. In het algemeen is het van belang dat in de adviezen van de CBN rekening wordt gehouden met het didactische aspect van de voorbeelden.

Hetzelfde voorbeeld stelt de eerste geconsolideerde balans voor zoals opgesteld door vennootschap X op 31/12/20X1 en waarin de deelneming in Z is opgenomen, zonder enige verwerking en zonder enige verklaring voor het ontbreken van verwerking in de geconsolideerde jaarrekening. De leden van de Commissie zijn nogmaals van mening dat voetnoot 28 onvoldoende rechtvaardiging vormt. Het zou de voorkeur verdienen te vermelden dat het de jaarrekening betreft vóór de consolidatie van X met Z.

Met betrekking tot voetnoot 40 zijn de leden van de Commissie van mening dat deze niet duidelijk is geformuleerd (hoofdzakelijk de eerste zin). Bijvoorbeeld, in de eerste zin, indien de aandelen in het eigen vermogen negatief zijn, is het niet mogelijk dat zij meer bedragen dan de boekwaarde, zoals weergegeven.

Bovendien zal voor ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, zelfs indien er geen intentie bestaat om zich financieel los te koppelen, in het algemeen geen voorziening worden opgenomen in de statutaire jaarrekening, noch in de geconsolideerde jaarrekening. Voor een deelneming voor een onderneming waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, zal een voorziening worden opgenomen in het zeldzame geval dat een groep een land niet wil verlaten zonder de sociale verplichtingen of nog het nucleair of milieurisico op zich te nemen. De leden van de Commissie zijn van mening dat deze gevallen in het advies van de CBN moeten worden vermeld, met vermelding dat een voorziening slechts in zeldzame gevallen zal worden geboekt.

Nog steeds met betrekking tot voetnoot 40 wordt, gezien het belang ervan, voorgesteld deze in de hoofdttekst van het advies op te nemen.

In de geconsolideerde balans, net vóór voorbeeld IV, komen voor het eerst de termen “wettelijke reserves” en “onbeschikbare reserves” voor, terwijl er in de geconsolideerde jaarrekening enkel reserves zijn.

In randnummer 22 staan het tweede en vierde lid cursief en tussen aanhalingstekens terwijl dit in de Franse versie niet het geval is.

Het tweede lid van randnummer 23 zou als volgt moeten worden gewijzigd: “*De resultaten van verrichtingen tussen de consoliderende vennootschap of een van haar dochtervennootschappen en de vennootschappen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast en die begrepen zijn in de boekwaarde van de activa van de consoliderende vennootschap (of een van haar dochtervennootschappen) of van een vennootschap waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, worden voor zover de daartoe noodzakelijke aanduidingen bekend of toegankelijk zijn, uit de geconsolideerde resultaten weggelaten.*”

Met bijzondere hoogachting,

Fernand Maillard

Voorzitter van de Commissie voor boekhoudkundige aangelegenheden van het IBR